

ตีเกราะ

พระอาจารย์สงบ มนสฺสนฺโต

เทศน์พระ วันที่ ๑๖ พฤษภาคม ๒๕๖๙

ณ วัดป่าสันติพุทธาราม (วัดป่าเขาแดงใหญ่) ต.หนองกกวาง อ.โพธาราม จ.ราชบุรี

ตั้งใจฟังธรรมะ ตั้งใจฟังธรรม เพราะวันนี้ลงอุโบสถสามัคคีธรรม อุโบสถจะเกิดขึ้นได้ต่อเมื่อ
สงฆ์ครบ ๔ องค์ขึ้นไป คณะสงฆ์ฯ ใด คณะสงฆ์ฯ แต่มีคุณค่ามาก มีคุณค่ามากเพราะองค์สมเด็จพระ
พระสัมมาสัมพุทธเจ้าให้สงฆ์ปกครองสงฆ์

แต่คณะสงฆ์ไม่เกิดขึ้นมา แล้วใครจะปกครองใคร มันไม่มีใจ แต่ถ้ามันเป็นสังฆะจะเป็นความ
จริงขึ้นมา เห็นไหม ให้สงฆ์ปกครองสงฆ์

แต่ถ้าหัวใจของเราละ

หัวใจของเรามันเป็นสมมุติใจ สมมุติๆ สมมุติที่เป็นจริง เป็นจริงเพราะอะไร เป็นจริงเพราะจิต
ที่เวียนว่ายตายเกิดในวัฏฏะใจ มันเกิดแน่ๆ มันเกิดแน่ๆ มันถึงว่ามันเป็นข้อเท็จจริงใจ แต่เป็น
ข้อเท็จจริงตามสมมุติใจ

แต่เราเกิดเป็นมนุษย์ เกิดมาพบพระพุทธศาสนา เรามีอำนาจวาสนา เรามาบวชเป็นพระ
บวชเป็นพระแล้วเราจะเป็นนักรบ เราจะรบกับใครละ

คณะสงฆ์ฯ มันก็เป็นหมู่คณะ ถ้าจะเป็นนักรบ นักรบถ้ามีสังฆะมีความจริงขึ้นมา มันจะรบ
กับกิเลสในใจของตน

ถ้ากิเลสในใจของตน กิเลสมันอยู่ไหน ชี้ไปหมด ใ้โนนก็กิเลสๆ แต่ตัวมันเป็นกิเลสมันไม่เห็นและมันไม่รู้จัก แต่ถ้าได้รู้จักนะ เจ็บ สั่งเวชมาก มันสั่งเวชกับกิเลสค้นหาความทะยานอยากที่มันปกครองหัวใจของคน มันปกครองหัวใจของสัตว์โลก เวลามันปกครองแล้วมันไม่ยอมให้ใครหลุดจากไม้จากมือมันไปไง

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เจ้าชายสิทธัตถะจะตรัสรู้ธรรมไง อาสวัชยญาณทำลาย อวิชชาในหัวใจขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า พญามารตื่นปล่านๆ ไม่มีใครเป็นที่พึ่ง ไปฟ้องลูกสาวไง ความโลภ ความโกรธ ความหลงไง ความโลภ ความโกรธ ความหลงจะมาเข้ายวนเอา องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้ากลับไปอยู่ในอำนาจของกิเลส อวิชชา พญามาร

เจ้าชายสิทธัตถะบอกมันเป็นไปไม่ได้หรอก แม้แต่พ่อของเธอ เรือนยอดของเรือน ๓ หลัง เราได้หักลงแล้ว

ใ้เรือน ๓ หลังมันชัดเจนมากไง เรือน ๓ หลังมันรวม รวมเป็นเรือนยอดขึ้นมา เห็นไหม

แล้วเรือนยอดมันอยู่ไหน เรือนยอดมันจะไปพบที่ไหน

ไม่มีใครพบ ไม่มีใครเจอ และไม่มีใครเคยเห็น ผู้ที่รู้ที่เห็นเป็นพระองค์แรกคือองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า แล้วท่านได้ทำลายมันลงด้วยวิธีการประพฤติปฏิบัติขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าขึ้นมา คือมรรค ๘

พระพุทศาสนา เวลาทุกข์ เหตุให้เกิดทุกข์ ทุกข์ดับ วิธีการดับทุกข์ด้วยมรรค ๘

ศาสนาใดไม่มีมรรค ศาสนานั้นไม่มีผล

ดวงใจดวงใดไม่มีมรรค ดวงใจดวงนั้นไม่มีผล

ถ้าดวงใจดวงนั้นไม่มีผล แต่มันจริงตามสมมุติไง เราให้สงฆ์ปกครองสงฆ์ไง เพราะเราเกิดเป็นมนุษย์ จริงตามสมมุติ คน สิ่งมีชีวิต มันจริงตามสมมุติ เพราะมันมีวาระของมัน มันไม่มีอะไรคงที่ มันเป็นสมมุติทั้งนั้นนะ

ฉะนั้น มันเป็นสมมุติ แต่องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าก็เวียนว่ายตายเกิดในวัฏฏะ มาตรัสรู้เป็นองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าใจ “จะสอนใครได้นอ” เพราะมันนอกวัฏฏะ นอกโลกนอกสงสาร

ฉะนั้น เวลานอกโลกนอกสงสารขึ้นมา สิ่งที่เป็นธรรมในใจขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าถึงชำระล้างอวิชชา พญามาร กิเลสในหัวใจได้ แต่เรื่องโลก เรื่องโลกก็ต้องสอนเขาตามโลกนั้นใช้ใหม่ ถึงแสดงธรรมและวินัยไป

แสดงธรรมและวินัย อยู่ที่อำนาจวาสนาของคน แสดงธัมมจักขุ ขึ้นมา พระอัญญาโกณฑัญญะมีดวงตาเห็นธรรม ปัญจวัคคีย์ทั้ง ๔ ยังไม่ได้ อบรมบ่มเพาะๆ จนเป็นพระโสดาบันทั้งหมด แสดงอนัตตลักษณะสูตรขึ้นมา เป็นพระอรหันต์ขึ้นมาทั้ง ๕ องค์ ได้สะอีก ๕๕ องค์

“เธอทั้งหลายพ้นจากบ่วงที่เป็นโลกและเป็นทิพย์”

บ่วงที่เป็นโลกก็วิทยาศาสตร์ โลก

บ่วงที่เป็นทิพย์ก็จิตนาการสงสัยนั้นนะ

บ่วงที่เป็นโลกและบ่วงที่เป็นทิพย์ แล้วรู้จักบ่วงที่เป็นโลกและบ่วงที่เป็นทิพย์ที่หักวัฏฏะ ออกมาได้ ใจดวงนั้นพ้นจากวัฏฏะนั้นไป สิ่งใดจะเข้าไปสะเทือนหัวใจดวงนั้นเป็นไปไม่ได้อีกเลย เป็นไปไม่ได้อีกแล้ว

แล้วมันมีอยู่ที่ไหน

มีอยู่ในพระพุทธศาสนา ผู้รู้ ผู้ตื่น ผู้เบิกบานไป สันติภูมิโก รู้เฉพาะหัวใจดวงนั้นไป ถ้าใจดวงนั้นมันเป็นธรรมๆ ขึ้นมา มันชัดเจนอยู่ในหัวใจดวงนั้นไป

ถ้าใจดวงนั้นมันยังเป็นโลก โลกปะปนอยู่ไป ครึ่งๆ กลางๆ จะว่าไม่ใช่ก็ใช่ จะว่าใช่มันก็ไม่ใช่ เออ! จะว่าไม่ใช่มันก็ใช่ ก็จริงตามสมมุติไป มันมีอยู่ตามข้อเท็จจริงนั้นไป มันก็ครึ่งๆ กลางๆ อยู่

ถ้าเป็นธรรมดา เรามีอำนาจวาสนาของเรา เราพยายามทำของเราต่อเนื่องขึ้นไป อยู่ที่วาสนาของเรา ไม่ไปติดเตียนขึ้นชมใครทั้งสิ้น นั่นเป็นเรื่องของสัตว์โลก เรื่องของเรา เรื่องของเรามันอยู่ที่หัวใจของเราอยู่นี้ เวลาเป็นสักจะเป็นความจริงขึ้นมา สันติภูมิโก

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้ายกให้สันติภูมิโก รู้จำเพาะตน

แล้วจะรอดใคร จะดึงออกมาได้อย่างไร แล้วจะว่ามันไม่มีอยู่จริงก็เป็นไปได้อย่างไร อ้าว! ก็มันชัดๆ เจนๆ อยู่นี่ไง แต่จะออกไปให้โลกรู้ โลกเป็นไปได้อย่างไร

แต่เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าไป สิ่งที่เป็นสักจะเป็นความจริงอันนี้ในโลกเขาไม่มี วัฏฏะนี้ไม่มี เทวดา อินทร์ พรหมก็ไม่มี เวลาเอาจริงเอาจังขึ้นมา มันมีอยู่ท่ามกลางหัวใจของชาวพุทธ หัวใจดวงนี้ หัวใจดวงนี้แหละ

เวลามันทุกข์มันยาก มันทุกข์มันยากเจียนตายนี่ไง เวลามันทุกข์มันยากเจียนตายอยู่นี้ ไม่เห็นตายสักที เวลามีความสุขชั่วครั้งชั่วคราว

มีอำนาจวาสนานะ ได้มาบวชเป็นพระ บวชเป็นพระ ทางของสมณะเป็นทางกว้างขวาง ๒๔ ชั่วโมงนะ ๒๔ ชั่วโมงเป็นเวลางานทั้งหมดเลย ถ้าเป็นฆราวาสญาติโยมเขา เขายังมีหน้าที่การงานของเขา ถึงเวลาแล้วเขาจะมาประพฤติปฏิบัติ ก็เหมือนเจ้านี้ เขาจะมาประพฤติปฏิบัติไ้ แต่เราประพฤติปฏิบัติได้ทุกเวลา เพราะเราเป็นคนะสงฆ์ เราเป็นสงฆ์ๆ เราบวชเป็นพระไง บวชเป็นพระๆ

เราเกิดเป็นมนุษย์ เกิดมาพบพระพุทธศาสนา ประเทศไทยมีศาสนาพุทธเป็นศาสนาประจำชาติ ยกเว้นให้พระหมดละ ภาษีก็ไม่ต้องเสีย เวลาทีมงานหน่วยราชการก็ไม่ต้อง

นี่ไง เวลาเกณฑ์ไพร่ไปทำงาน เกณฑ์หมดละ ในสมัยโบราณ หนีการเกณฑ์แรงงานไปบวชเป็นพระไป สบได้ๆ ไล่ออก ไล่ออกจากพระให้ไปเกณฑ์แรงงานไป

นี่ไง คนะสงฆ์ แล้วคนะสงฆ์ที่ดีงามไป เวลางานมันไม่ใช่อาบเหงื่อต่างน้ำ งานของจิต จิตตภาวนาๆ

ครูบาอาจารย์ที่เป็นธรรมนะ ตีเกราะเลย ตีเกราะเรียกร้องให้เตรียมตัวให้พร้อม

แล้วจะฝึกหัดประพฤติปฏิบัติขึ้นมา เรายังจะตีเกราะ เพราะเราจะเริ่มต้นจากมีสติ มีสติแล้ว ฝึกหัดปฏิบัติขึ้นมา เวลาปฏิบัติขึ้นมาให้เป็นขึ้นเป็นอัน ไม่ใช่เลื่อนๆ ลอยๆ ละเมอเพื่อพวกไปเรื่อย อย่างนั้นหรือเป็นการฝึกหัดประพฤติปฏิบัติตามความเป็นธรรม

ละเมอเพื่อพวกไปกับเขา จินตนาการไปกับเขา แล้วจินตนาการไปนะ กิเลสมันร้ายกาจนัก ยังไม่ต้องจินตนาการนะ มันเขียนเรื่องไว้ให้จบแล้ว แล้วเวลาจินตนาการไปนะ ไปตามเป็นคั่งเป็นแคว ไปเลย แล้วเข้าใจธรรมะหมดเลย

ธรรมะของใคร

ธรรมะของพญามารไง ธรรมะของอวิชชาไง ธรรมะของความไม่รู้ไง เพราะไม่รู้เรื่องอะไรเลย

แต่ถ้าเป็นสักจะเป็นความจริงของเราขึ้นมานะ ตีเกราะ เตรียมความพร้อมของเรา ถ้าขาด สติ วุบ ถ้าบิกรรรม บิกรรรมหาย นั่งหลับ แล้วบิกรรรมไปๆ หายไปหมดเลย หัวตอ

เวลาวุบ นั่งหลับ หัวตอ เห็นหมดนะ ไปรู้ไปเห็นอะไรร้อยแปดพันเก้าเลย เพราะอะไร เพราะจิตมันส่งออกไป ไม่มีใครควบคุมดูแลมัน แล้วสะดุ้งขึ้นมา อ้อเหอ! ชัดเจน เพราะมันเป็นไป

นี่ไง สงฆ์ปกครองสงฆ์ สงฆ์ที่ติงาม สิ่งที่ฝึกหัดปฏิบัติขึ้นมาไง

งานทางโลกมันก็เป็นเรื่องข้อวัตรปฏิบัติเพราะอะไร เพราะเราเป็นสงฆ์ นี่ไง วาง พระพุทธศาสนาไว้กับโลกนี้ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าวางศาสนาไว้กับโลกนี้

โลกนี้ประกอบด้วยคน ประกอบสัมมาอาชีพะของแต่ละบุคคลขึ้นไป

พระ พระเวลามาอยู่แล้วก็ต้องมีข้อวัตรปฏิบัติของเรา งานอย่างนั้นก็งานเพื่อข้อวัตรปฏิบัติ งานของความสวยงามของคณะสงฆ์ คณะสงฆ์อยู่กันด้วยความปกติสุขแล้ว ด้วยคณะสงฆ์

ถ้าจะศึกษาเล่าเรียนก็เรียนภาคปริยัติ ไปศึกษาเล่าเรียนทางวิชาการจะเป็นนักปราชญ์ราชบัณฑิต

ถ้าจะฝึกหัดปฏิบัติขึ้นมา ให้อยู่ในความสงบสงัดวิเวก ว่างๆ ว่างปฏิบัติเขาไว้ปฏิบัติเพื่อวัดหัวใจ เวลาปฏิบัติขึ้นมาเขาเอาหัวใจปฏิบัติ เขาไม่ใช่เอาสังคัมปฏิบัติ

ถ้ายังไม่เรียบร้อย ถ้ายังไม่พร้อมเพรียง ยังภาวนาไม่ได้ จะเอาปฏิบัติด้วยกระแสสังคัม กระแสภายนอก

ครูบาอาจารย์ของเรา นะ มนุษย์เป็นสัตว์สังคัม ในเมื่อเป็นสัตว์สังคัม เราอยู่เป็นคณะสงฆ์ เป็นวัด เวลาฝึกหัดปฏิบัติในเรือนว่าง ในกุฏิ ในที่เดินจงกรม แยกย้ายกันไป ถ้าจิตสงบมันสงบที่นี้ ไม่ใช่ว่าพอแยกย้ายกันไป พอนั่งแล้วก็ฟุ้งซ่าน ตีโพยตีพายในหัวใจของตนไปตลอดเวลา นั่นนะ เดือดเนื้อร้อนใจ

การฝึกหัดประพฤติปฏิบัติแล้วเดือดเนื้อร้อนใจ ร้อน ต้องคอยคลุกคลี คอยคลุกเคล้า คอยนั่ง สุมหัวกัน สบายใจ แยกจากกันไม่ได้

ถ้ามันแยกจากกันไป นั่นจึงแสดงออกว่า เออ! ใช้นี้มีแวว ใช้นี้หนักปฏิบัติจริง แล้วถ้าแยกออกไปแล้วนะ มันสงบสุข แล้วพอถึงหมดเวลาส่วนตัว เวลาทำข้อวัตรนะ ใ้โฮ! มันชวนชวาย ช่วยกันทำ เพราะอะไร เพราะอยากให้งานมันเสร็จ จะได้แยกตัวออกไปฝึกหัดปฏิบัติ ถ้าในการวัดป่าๆ วัดปฏิบัติเขาปฏิบัติอย่างนี้

ไม่ใช่กระดิกตีนอยู่นั้นแหละ รอให้เขามาปรนเปรอ รอให้เขามายกย่องสรรเสริญ ถ้าเขาไม่มา กูนั่งภาวนาไม่ได้ ถ้ายังไม่มีการเข้ามา กูยังไม่ใช่นักปฏิบัติ

คณะสงฆ์ ถ้าครูบาอาจารย์ที่เป็นธรรมๆ นะ ท่านดูแลด้วยความสลดสังเวช มันไม่ใช่เฉพาะชาตินี้หรือ เกิดมาเฉพาะชาตินี้หรือ เกิดมาก็ภพที่ชาติแล้ว แล้วเอ็งไม่มีสติปัญญาเท่าทันใจ เอ็งหรือ แล้วชาตินี้ได้เกิดเป็นมนุษย์ เกิดมาพบพระพุทธศาสนา ทำไมไม่ชวนชวาย ทำไมไม่สร้างบุญญาธิการใจของตน

ถ้ามันสร้างบุญญาธิการใจของตนนะ มันอยู่ในที่สงัดในที่วิเวก มันยิ้ม่อง่องใส มันมีความสุขของมัน มันพัฒนาของมันไง นี่วาสนาของคน

ถ้าวาสนาของคนมันพัฒนา เพราะอะไรล่ะ

น้ำอยู่ในโอง ข้าวอยู่ในขี้ในฉาง จิตที่ดั่งงามอยู่ในชั่ววัตรปฏิบัติ อยู่ในการอบรมบ่มเพาะ ถ้าจิตที่มันดั่งงาม

ถ้าจิตที่มันเหลวแหลกเหลวไหล โองร้าว โองแตก น้ำมันก็ไหล แล้วมันก็ซึมไปจนหมดโองนั้น ขี้ในฉาง ลองให้มันแตกให้มันร้าว หนุ่มันก็เอาไปกัดไปกินไปหมดละ สัตว์มันเข้าไปเป็นอาหาร ทั้งๆ ที่อาหารนั้นเราเก็บไว้เพื่อเลี้ยงชีพของเราและในครอบครัวของเราในขี้ในฉาง

คุณงามความดีมันจะเกิดมาจากไหน

ก็เกิดมาจากพฤติกรรมที่เอ็งทำกันอยู่นั่นไง พฤติกรรมที่ทำอยู่นั่นละ ถ้ามันดั่งงามขึ้นๆ มันก็ดีงามที่ใจเอ็งไง

อตฺตา หิ อตฺตโน นาโถ ตนเป็นที่พึ่งแห่งตนไง ตนจะดีขึ้นไง แล้วถ้าตนดีขึ้น มันสมบัติของใครล่ะ สมบัติของใคร แต่ถ้าตนมันเลวทราม มันสมบัติของใคร แล้วจิตที่เวียนว่ายตายเกิดในวัฏฏะมันจะต้องไปต่อใช้ใหม่ ที่เวียนว่ายตายเกิดในวัฏฏะมาตลอดมันมาอย่างไร

แล้วมาในปัจจุบันนี้มีอำนาจวาสนามาบวชเป็นพระ บวชเป็นพระเป็นพระปฏิบัติ แล้วสัปปายะ ๔ หัวหน้าเป็นสัปปายะ หมู่คณะเป็นสัปปายะ อาหารเป็นสัปปายะ สถานที่เป็นสัปปายะ

ถ้าหัวหน้ามันพาอี่ลู่ลู่แฉก สัปปายะตรงไหน

ถ้าหัวหน้ามันพยายามจะพินพาเข้าสู่เส้นทางที่ดั่งงาม ทำไมเอ็งไม่มองเห็นเลยหรือ

หมู่คณะเป็นสัปปายะ หมู่คณะที่จะประพฤติปฏิบัติหรือไม่ หมู่คณะที่ดั่งงามหรือไม่ดั่งงาม หมู่คณะที่เบียดเบียนกันหรือไม่

อาหาร อาหารเป็นสัปปายะ คืออาหารที่ฉันแล้วไม่สัปหงกโงกวง ไม่เป็นภัยกับร่างกายของ
ตน

สถานที่เป็นสัปปายะ ใ้อโฮ! โคนไม้ เรือนว่าง อากาศปลอดโปร่ง ยอดเยี่ยม มันสมบูรณ์แบบ
อยู่แล้ว นี่สถานที่เป็นสัปปายะ

แล้วเราละ เรามาเราจะพัฒนาให้มันเป็นคอนโดมิเนียมใหม่ ให้มันเป็นโรงแรมอันดับหนึ่ง
ของโลกเพื่ออวดเขาหรือ

ทำพอกุ้มหัว พอกี่เราอยู่ของเราแล้วลดภาระในการดูแลรักษา

ทำแล้วนะ คนที่รับผิดชอบ ยิ่งมากขนาดไหนยิ่งเดือดร้อนขนาดนั้นนะ ยิ่งมีมากยิ่งทุกข์มาก
ไม่มีเลยก็ทุกข์ เพราะว่ามันไม่มีอะไรเลยมันเดือดร้อนไปหมด มีมากไปก็ ใ้อโฮ! แบกกันหลังแอ่นอยู่
นั่นก็ทุกข์ มันไม่มีอะไรเป็นประโยชน์กับใครเลย ถ้ามันไม่เป็นสัปปายะ เป็นที่สมดุลและพอดีควรแก่
การอยู่ฝึกหัดปฏิบัติ

นี่ไง ถ้ามันพร้อม ตีเกราะ ตีเกราะแล้วมันพร้อมของมันขึ้นมา หัวใจมันตั้งขึ้นมา มันฝึกหัด
ปฏิบัติขึ้นมา มันจะเข้ากับหัวใจของตน ต้นไม้คด ท่ามกลาง ที่สุด มันมีหนทางแห่งการฝึกหัด
ประพฤติปฏิบัติ

ต้นมันคด เจ้าเล่ห์แสนงอนไปร้อยแปดพันเก้า ท่ามกลางนี้หาไม่เจอเลยนะ มันพันกัน มันรัด
กันมั่วไปหมดเลย ที่สุดแล้วเหลวแหลก ไม่มีสิ่งใดเป็นขึ้นเป็นอัน

ถ้าต้นมันตรง ตรงเพราะใครละ

ตรงเพราะเรา แต่มนุษย์ไง มนุษย์เป็นสัตว์สังคม มาบวชเป็นพระ คณะก็สงฆ์ต้อง ๔ องค์ขึ้น
๔ องค์ขึ้น จริตนิสัยมันแตกต่างกันอยู่แล้ว แตกต่างกันอยู่แล้ว แต่เส้นทางในการฝึกหัดปฏิบัติจะ
ตรงเข้ามาสู่หัวใจของตน

อย่าส่งออก อย่าเพื่อนุ่นเพื่อนี่ เพื่อนุ่นเพื่อนี่ เพื่อข้างนอก เพื่อให้เรียบร้อย เดี่ยวจะปฏิบัติ
เพื่อยอดเยี่ยมด้วยนั่งสมาธิ ๕ วัน

๒ นาที่ยังนั่งไม่ได้เลย เพื่อนุ่นเพื่อนี่ อ่างเล่้หายไปหมด

แต่ถ้าเป็นครูบาอาจารย์ที่ติงามนะ ไม่เพื่อใครทั้งสิ้น นั่นกระแสน้ำลม เพื่อเราอย่างเดียว ต่อ
หน้า ต่อหน้าสังคมก็แค่แปะรับไว้แล้วจากกันไป

อยู่กับหลวงตานะ มีคนเอาของมาเยอะเยอะเลย รับไว้ โยมกลับเถอะ เดี่ยวมีคนจัดการให้ ไม่
ต้องหрок ใ้โฮ! พระเก่งกว่า

พอโยมออกไป โยนทิ้งหมดเลย

เวลาโยมเขามา เขามาหาเง เดินหาไม่เจอ

ไม่ต้องหрок ใ้โฮ! พระเขาฉลาด เขาจัดการให้เรียบร้อยแล้ว โยมกลับไปเหอะ

นี่เพราะอะไร เพราะเขาไม่ต้องการไปให้ใครมาอำนาจบาตรใหญ่ ไม่ต้องให้ใครมีมาบง
การชี้นิ้ว ไม่ให้มีบงการเข้ามาวุ่นวายในวัด

โลกสอนธรรมไม่ได้ โลกไม่มีธรรม

ธรรมเกิดจากธรรมและวินัยขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเป็นแนวทาง

ครูบาอาจารย์ที่ฝึกหัดปฏิบัติขึ้นมาเป็นข้อเท็จจริงขึ้นมาในใจแล้ว ท่านเห็นโทษทั้งนั้นนะ
อะไรเป็นโทษๆ แล้วเรากระเสือกกระสนพ้นจากโทษนั้นมาแต่ละชั้นแต่ละตอน ถ้าคนที่มันฉลาด
มันจะหลีกเลี่ยงหนีจากโทษนั้น แล้วไม่เอาโทษนั้นมาแบกใส่บาไว้

แต่ถ้าคนไม่มีสติปัญญาเนะ เป็นอาจารย์ต้องมีศัภยภาพ ลูกศิษย์ลูกหาล้อมหน้าล้อมหลัง

นั่นเรื่องโลกๆ ทั้งนั้นนะ

เกิดคนเดียว ตายก็ตายคนเดียว เวลาเกิดมาแล้วหาเหตุหาผลอะจะรุ่งจะรังไปหมด เวลาจะตาย ดิ้นพล่านๆ กันอยู่อย่างนั้นนะ

เวลาครูบอาจารย์ เห็นไหม เวลาเกิด เกิดคนเดียว เวลาฝึกหัดปฏิบัติขึ้นมาให้เป็นข้อเท็จจริงขึ้นมา แล้วถ้าเป็นข้อเท็จจริงขึ้นมาละ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าใจ พระอรหันต์ ๖๐ องค์ใจ “โลกนี้เราร้อนนัก โลกเราร้อนนัก เธออย่าไปซ้อนทางกัน”

เขาเดือดร้อนวุ่นวาย แล้วเอ็งจะไปหาที่ไหน เอ็งจะไปหาจากเขาหรือ ใ้ที่ว่าเราร้อนนัก ใ้ที่เราร้อนกระวนกระวายทุกข์เกือบตายนี้ เอ็งจะไปหากับเขาหรือ

แต่ของเรา ธรรมและวินัย เห็นไหม เวลาเข้าทำภารกิจเสร็จแล้ว ผู้ที่ฝึกหัดประพฤติปฏิบัติ โคนไม้ เรือนว่าง ใครทำได้มากได้น้อยขนาดไหน ตรวจวัดหัวใจของตน เวลาเข้าทางจงกรม นั่งสมาธิ มันจะทบทวนแล้วแหละ สิ่งทีกระทำให้มา อะไรบ้างที่มันขุ่นข้องหมองใจ สิ่งที่ทำมาแล้ว อะไรที่มันเชิดชูหัวใจของตน

แล้วถ้าฝึกหัดปฏิบัติไป ถ้ามันวาง เออ! หัวใจมันก็ได้ฝึกหัดปฏิบัติของมันไปเรื่อย แล้วหัวใจ ถ้ามันได้ฝึกหัดปฏิบัติของมันไปเรื่อยนะ เออ! ใจเรานี้มีคุณค่า สุขทุกข์มันอยู่ที่ใจ

ถ้าใจมีคุณค่า สิ่งนั้นมันเป็นเรื่องสัจจะเรื่องข้อเท็จจริงทางโลก เพราะคนเกิดมาต้องมีปัจจัย เครื่องอาศัย เกิดมาเป็นพระใจ เข้าขึ้นมาบิดนทบาทเลี้ยวซีพด้วยปลีแข้ง นี่เป็นบุญเป็นกุศลมากมาย มหาศาลนะ เพราะเราเกิดมาพบพระพุทธศาสนา

พระพุทธศาสนา องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าฝากไว้กับบริษัท ๔ อุบาสก อุบาสิกา เขาพร้อม เขาพร้อมที่จะส่งเสริม พร้อมที่ทำบุญกุศลไป เขาทำบุญต่กบาตร มีเฉพาะในพระพุทธศาสนา แล้วพระเรา เราเลี้ยวซีพด้วยปลีแข้ง เราบิดนทบาทเลี้ยวซีพแล้วใจ ถ้าเราเลี้ยวซีพไว้เพื่ออะไรละ

นี่มันเป็นการเจริญของโลก เห็นไหม วัดทั่วไปก็เป็นสำนักเรียน สำนักเรียนก็ ใ้โฮ! วิจิตรพิสดาร วัดมหัศจรรย์ เข้าไปนี่อึ้งทั้งหมดละ

นั่นก็เพื่อฝึกจิตวิญญาณของคนให้เป็นพระ นั่นก็เพื่อฝึกหัดจิตวิญญาณของคนให้เจริญอก
งาม แล้วปริยัติ ปฏิบัติ

เวลาปฏิบัติฯ ถ้าไม่มีหลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มั่น วงการปฏิบัติมันจะเกิดมายังยืนอย่างนี้ไม่ได้
เพราะอะไร

เพราะมันเป็นอารมณ์ อารมณ์ดีมันก็ว่าสิ่งที่ดี มันก็เป็นชั่วครึ่งชั่วคราว อารมณ์มันไม่ใช่
ข้อเท็จจริง แต่หลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มั่นเวลาท่านไปเห็นกิเลส นี่ตามธรรมและวินัยขององค์สมเด็จพระ
สัมมาสัมพุทธเจ้าในอภิธรรม ตามข้อเท็จจริงนั้น แล้วฝึกหัดปฏิบัติตามข้อเท็จจริงนั้น ญู่ญ่ากั๊งๆ
การฝึกหัดใจ

หลวงตาพระมหาบัวท่านบอกเลย ใครว่าทุกข์ยาก เกิดมาแล้วมันทุกข์ยากลำบาก อย่าเพิ่ง
พูดถ้ายังไม่ได้ภาวนา

เวลาภาวนาขึ้นมา ถ้ามันเป็นข้อเท็จจริงขึ้นมาะ ชีวิตเข้าแลกทั้งนั้นนะ สละตายๆ ตายเป็น
ตาย ดีเป็นดี ชั่วเป็นชั่ว เอากันจริงจังขึ้นมา มันถึงฟากตายรอดตายมา ถ้ารอดตายๆ มา มันวิกฤติ
ขนาดไหน การกระทำมันข้อเท็จจริงมันขนาดไหน มันถึงได้เห็นกิเลส ชำระกิเลสเป็นขั้นเป็นตอน
ขึ้นมา

นี่ชำระเป็นขั้นเป็นตอนขึ้นมา เห็นไหม เวลาเป็นบุคคลคู่ที่ ๑ คู่ที่ ๒ คู่ที่ ๓ คู่ที่ ๔ จนถึงที่สุด
แห่งทุกข์ แล้วเสวยวิมุตติสุขๆ มันเห็นคุณค่าในพระพุทธศาสนาไหม มันเห็นคุณค่าของการฝึกหัด
ปฏิบัติตามข้อเท็จจริงนั้นไหม

ศาสนาพุทธอยู่ที่ไหน ศาสนาพุทธอยู่ที่ไหน

ก็อยู่ในพุทธะ อยู่ในหัวใจของสัตว์โลก มันเป็นนามธรรม มันเป็นสัจจะเป็นความจริงอัน
นั้นนะ แล้วเวลาฝึกหัดปฏิบัติขึ้นมา ถ้ามันจะสำรอก มันจะคายออกเป็นข้อเท็จจริง มันถึงต้องมี
หลักเกณฑ์ มีหลักเกณฑ์ ท่านถึงต้องวางข้อวัตรปฏิบัติไว้ไง ถ้าข้อวัตรปฏิบัติ เครื่องอยู่ของใจๆ มัน
แค่เปรียบเทียบได้ทันที ถ้าใจมันดีงามๆ เห็นไหม

ถ้าคนจะทำงาน คนจะเริ่มทำงานมันต้องมีกำลัง เห็นไหม สุขภาพกายที่ไม่ดี เอ็งจะทำอะไร คนป่วยติดเตียงบอกว่ามันจะก่อสร้าง มันนอนอยู่บนเตียง มันทำได้อย่างไร จิตของคนไม่มีกำลัง เอ็งทำอะไร เอ็งก็คิดตามแต่กิเลสมันหลอกใจ

แต่ถ้าเป็นข้อเท็จจริงนะ เอ็งจะปฏิบัติไปสูงส่งขนาดไหน เชิญ

สัมมาสมาธิเป็นอย่างไร จิตมันปกติสุขหรือไม่

ถ้าจิตมันปกติสุข ถ้ามันเป็นข้อเท็จจริงของมันขึ้นมา มันมีกำลังของมัน ถ้ามันรู้มันเห็น มันรู้เห็นตามความเป็นจริง ถ้ามันรู้มันเห็น เริ่มต้นขึ้นมา มันก็รู้เห็นเป็นอย่างนั้นนะ มันเป็นข้อเท็จจริง

คนเราจิตนิสัยไม่เหมือนกัน การฝึกหัดปฏิบัติ กรรมฐาน ๔๐ ห้อง การทำความสงบ ๔๐ วิธีการๆ

เอ็งจะอีลุ่ยฉุยแฉก ออกนอกกลุ่มนอกทาง เอ็งจะดันเมฆดันฟ้าไปไหน เชิญตามสบาย จิตสงบใหม่ จิตเป็นอย่างไร

หลวงปู่มั่นเริ่มตรงนี้ “จิตเป็นอย่างไร”

ถ้าจิตมันเห็น ทำไมไม่น้อมไปให้เห็นสติปัญญา ๔

จิตเป็นอย่างไร จิตรู้เห็นอะไร แล้วรู้เห็นโดยวิธีการใด

ถ้าเอ็งจะรู้เห็น อ้าว! เชิญตามสบาย แล้วรู้เห็นแล้วเป็นอย่างไร

ก็เป็นงงๆ อยู่นี่ไง เพราะมันไม่มีสิ่งใดเป็นขึ้นเป็นอัน

ถ้าสิ่งใดเป็นขึ้นเป็นอัน จิตมันสงบแล้ว เพราะอะไร เพราะมันจะรู้เลยว่า เวลาสงบเป็นอย่างนี้ เวลาคลายออกมันเป็นอย่างนี้ มันเห็นไหม

เวลาฝึกหัดปฏิบัติขึ้นมา ถ้าสัมมาสมาธิ จิตมันจะคมกล้า

มีดประเภทใดก็ได้แล้วแต่ ใช้แล้วมันต้องถือเป็นธรรมดา เวลาฝึกหัดปฏิบัติโดยสติปัญญาของคนมันคิดได้ มันคมกล้าอย่างไรมันจะเข้าชำระล้างกิเลสเป็นขั้นเป็นตอน

แต่ถ้ามันไปไม่ได้ นั่นก็สัญญาทั้งนั้นนะ มีดเหมือนกัน แต่จะเฉือนจะเถื่ออย่างไรมันก็ใช้ไม่ได้ สิ่งที่เราจะสับ เราจะฟัน มันไม่ขาด แล้วมันจะฟันไม่ได้ แต่ถ้าเป็นความรู้สึกรู้สึกของเรา เราก็คิดว่ามันได้ คิดว่ามันเป็น มันก็เป็นแค่ความคิด เป็นแค่จินตนาการของตน มันไม่มีอะไรเป็นขึ้นเป็นอันไฉน

แต่ถ้ามันจะเป็นขึ้นเป็นอันขึ้นขึ้นมา เห็นไหม ทำไมมันไปไม่ได้ล่ะ เพราะเราทำเอง ปัจจัยตั้งสังขารฐิติโก ถูกเราก็ถูกเอง ผิดเราก็ผิดเอง แต่ผิด ถ้ามันไม่มีสติมีปัญญา มันไม่รู้ว่ามันผิดตรงไหน ผิดอย่างไร แล้วเวลามันถูก ถูกอย่างไร

แต่นี้มันไม่ใช่ถูกหรือผิด มันชอบอย่างเดียว พอมันชอบอย่างเดียว มันก็ไปอย่างเดียว มันก็ไม่มีอะไรเปรียบเทียบไป

ถ้าเปรียบเทียบ เวลามันชอบ เออ! อันนี้มันชอบ แล้วเวลาฝึกหัดปฏิบัติแนวทางอื่น ทำไมมันไม่ชอบล่ะ มันแตกต่างกันอย่างไร มันก็ต้องพิจารณาของมัน แล้วฝึกหัดของมันเพื่อกลับมา กลับมา ให้มันถูกต้องชอบธรรม

แล้วเวลามันฝึกหัดปฏิบัติ เห็นไหม ตามธรรมและวินัย ธรรมและวินัย มันผิดพลาดอย่างไร มันเริ่มต้นผิดจากตรงไหน เราก็ต้องมาทบทวนของเรา ทบทวนว่ามันถูกมันผิดอย่างไร

เราภูมิใจตั้งแต่เราเกิดเป็นมนุษย์แล้ว แค่ว่าเราเกิดเป็นมนุษย์มันก็มีคุณค่าแล้ว แล้วพอเกิดเป็นมนุษย์ที่มีคุณค่า แล้วมนุษย์อย่างพวกเรามาบวชเป็นพระ มาบวชเป็นพระ แล้วเป็นพระถ้าเป็นพระปฏิบัติ

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าขึ้นชมว่า พระปฏิบัติเป็นนักรบๆ ศากยบุตรพุทธชินโรสจะเข้าไปเผชิญกับพญามาร เข้าไปเผชิญกับกิเลสตัดทอนความทะยานอยากในหัวใจของตน

เวลาวันมาฆบูชา พระอรหันต์ ๑,๒๕๐ องค์ เอหิภิกขุ บวชให้เอง สอน สอนให้เข้าไปเผชิญกับกิเลสในใจของตนเอง แล้วพระอรหันต์ ๑,๒๕๐ องค์นั้นได้ชำระล้างกิเลสในหัวใจของตน

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ใจ เอหิภิกขุ บวชให้เอง สอนเอง รับเอง ทั้งๆ ที่ไม่รับเอง
เขารู้

แต่ถ้าเขาไม่ใช่ รับเอง เขาก็ไม่รู้ ไม่รับเอง เขาก็ไม่รู้

แต่ถ้าเขารู้ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้ารับเอง เขารู้ ไม่รับเอง เขารู้ แต่องค์สมเด็จพระ
สัมมาสัมพุทธเจ้าท่านก็รับเอง เอหิภิกขุ ใจ แล้วเวลาสวดโองาตปาติโมกข์ใจ

เราจะไม่ทำความผิดพลาดสิ่งใดๆ เลย เราจะทำความถูกต้องชอบธรรม ทำให้จิตใจผ่องแผ้ว
ใจ ไม่ทำบาปใดๆ ทั้งสิ้น ทำจิตใจให้ผ่องแผ้ว ทำจิตใจให้ถึงที่สุดแห่งทุกข์

โองาตปาติโมกข์ สร้างแต่คุณงามความดี ไม่ทำบาปกรรมใดๆ ทั้งสิ้น

นี่ใจ ถึงที่สุดแล้วทำหัวใจของคนให้พ้นทุกข์

ตีเกราะ ตีเกราะแล้วก็สร้างสติ สร้างปัญญา ตีเกราะเพื่อพร้อมที่จะเข้าไปเผชิญกับกิเลส
ตัดทอนความทะยานอยาก แล้วเวลาฝึกหัดปฏิบัติใจ เราจะสร้างแต่คุณงามความดี ไม่ทำความชั่ว
ใดๆ ทั้งสิ้น ทำจิตใจให้ผ่องแผ้ว ทำจิตใจให้ถึงที่สุดแห่งทุกข์ เอวัง